

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI DLA KLASY V

Matematyka w klasie piątej jest realizowana według programu „Matematyka z plusem” wydawnictwo GWO. Jest on w pełni dostosowany do nowej podstawy programowej. Dlatego wymagania edukacyjne opracowane do tego programu można zaczerpnąć ze stron wydawnictwa.

OPRACOWANO NA PODSTAWIE PROGRAMU *MATEMATYKA Z PLUSEM*

Poziomy wymagań edukacyjnych:

- K – konieczny – ocena dopuszczająca (2)
- P – podstawowy – ocena dostateczna (3)
- R – rozszerzający – ocena dobra (4)
- D – dopełniający – ocena bardzo dobra (5)
- C – celujący – ocena celująca (6)

DZIAŁ PROGRAMOWY	JEDNOSTKA TEMATYCZNA	CELE KSZTAŁCENIA W UJĘCIU OPERACYJNYM WRAZ Z OKREŚLENIEM WYMAGAŃ			
		UCZEŃ ZNA:	UCZEŃ ROZUMIE:	UCZEŃ UMIE:	UCZEŃ UMIE:
LICZBY I DZIAŁANIA	Zapisywanie i porównywanie liczb	pojęcie cyfry (K)	- system dziesiętkowy - różnicę między cyfrą a liczbą (K) - pojęcie osi liczbowej (K) - wartość liczby w zależności od położenia jej cyfr (K)	- zapisywać liczby za pomocą cyfr (K – P) - odczytywać liczby zapisane cyframi (K) - zapisywać liczby słowami (K – P) - porównywać liczby (K) - porządkować liczby w kolejności od najmniejszej do największej lub odwrotnie (K – P) - odczytywać współrzędne punktów na osi liczbowej (K – R)	- zapisywać liczby, których cyfry spełniają podane warunki (R – W) - tworzyć liczby przez dopisywanie cyfr do danej liczby na początku i na końcu oraz porównywać utworzoną liczbę z daną (D – C)
	Rachunki pamięciowe	- nazwy działań i ich elementów (K) - pojęcie kwadratu i sześcianu liczby (P)	- porównywanie ilorazowe (P) - porównywanie różnicowe (P)	- pamięciowo dodawać i odejmować liczby: - w zakresie 100 (K) - powyżej 100 (P) - pamięciowo mnożyć liczby: - dwucyfrowe przez jednocyfrowe w zakresie 100 (K) - powyżej 100 (P) - trzy-cyfrowe przez jednocyfrowe w zakresie 1000 (P – R) - pamięciowo dzielić liczby dwucyfrowe przez jednocyfrowe lub dwucyfrowe: - w zakresie 100 (K) - powyżej 100 (P) - dopełniać składniki do określonej sumy (P) - obliczać odjemną (odjemnik), gdy dane są różnica i odjemnik (odjemna) (P) - obliczać dzielną (dzielnik), gdy dane są iloraz i dzielnik (dzielną) (P) - stosować prawo przemienności i łączności dodawania (R) - wykonywać dzielenie z resztą (K – P) - obliczać kwadraty i sześciany liczb (P) - zamieniać jednostki (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe: – jednodziałaniowe (P) – wielodziałaniowe (R)	- rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe wielodziałaniowe (D – C) - uzupełniać brakujące liczby w wyrażeniu arytmetycznym, tak by otrzymać ustalony wynik (R – C)
	Kolejność działań	- kolejność wykonywania działań, gdy nie występują i gdy występują nawiasy (K) - kolejność wykonywania działań, gdy występują nawiasy i potęgi (R) - kolejność wykonywania działań, gdy nie występują nawiasy, a są potęgi (R)		- wskazać działanie, które należy wykonać jako pierwsze (K) - obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych dwudziałaniowych z uwzględnieniem kolejności działań i nawiasów (K) - obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych wielodziałaniowych z uwzględnieniem kolejności działań, nawiasów i zawierające potęgi (R – D) - wstawiać nawiasy tak, by otrzymywać różne wyniki (P – R) - zapisywać podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać ich wartości (R – D)	- uzupełniać brakujące liczby w wyrażeniach arytmetycznych tak, by otrzymywać ustalone wyniki (R – D) - uzupełniać brakujące znaki działań w wyrażeniach arytmetycznych tak, by otrzymywać ustalone wyniki (R – D)
	Sprytnie rachunki		- korzyści płynące z szybkiego liczenia (P) - korzyści płynące z zastąpienia rachunków pisemnych rachunkami pamięciowymi (P)	- zastąpić iloczyn prostszym iloczynem (P – R) - mnożyć szybko przez 5 (P) - zastępować sumę dwóch liczb sumą lub różnicą dwóch innych liczb (P – D) - dzielić szybko przez 5, 50 (P – D)	- stosować poznane metody szybkiego liczenia w życiu codziennym (R – D) - proponować własne metody szybkiego liczenia (D – C)

	Zadania tekstowe			• rozwiązywać zadania tekstowe: – jedno działaniowe (P) – wielodziałaniowe (R) • rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące porównań różnicowych i ilorazowych (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem działań pamięciowych (P – R)	• rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe wielodziałaniowe (D – C)
	Szacowanie wyników działań		• korzyści płynące z szacowania (P)	• szacować wyniki działań (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z szacowaniem (R – D)	• planować zakupy stosownie do posiadanych środków (D – C)
	Działania pisemne – dodawanie i odejmowanie	• algorytmy dodawania i odejmowania pisemnego (K)	• potrzebę stosowania dodawania i odejmowania pisemnego (K)	• dodawać i odejmować pisemnie liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego (K) • dodawać i odejmować pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiętkowych (P) • porównywać różnicowo liczby (K – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego (P – R)	• odtwarzać brakujące cyfry w odejmowaniu pisemnym (D – C) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego (D – C)
	Działania pisemne – mnożenie	• algorytmy mnożenia pisemnego (K)	• potrzebę stosowania mnożenia pisemnego (K)	• mnożyć pisemnie liczby wielocyfrowe przez dwucyfrowe (K) • mnożyć pisemnie liczby wielocyfrowe (P) • mnożyć pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby zakończone zerami (P) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego (P – R)	• odtwarzać brakujące cyfry w mnożeniu pisemnym (C)
	Działania pisemne – dzielenie	• algorytmy dzielenia pisemnego (K)		• dzielić pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe (K) • dzielić pisemnie liczby wielocyfrowe przez dwucyfrowe (P) • dzielić liczby zakończone zerami (P) • pomniejszać liczby n razy (K – R) • obliczać dzielną (dzielnik), gdy dane są iloraz i dzielnik (dzielna) (R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia pisemnego (P – R)	• odtwarzać brakujące cyfry w dzieleniu pisemnym (D – C) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem działań pisemnych (D)
	Cztery działania na liczbach			• wykonywać cztery działania arytmetyczne w pamięci lub pisemnie (K – P) • porównywać różnicowo i ilorazowo liczby (P – R) • dzielić liczby zakończone zerami: - bez reszty (P) - z resztą (R) • rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące porównań różnicowych i ilorazowych (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem działań pamięciowych i pisemnych (K – R)	• rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące porównań różnicowych i ilorazowych (C) • rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem czterech działań na liczbach naturalnych (D)

WŁASNOŚCI LICZB NATURALNYCH	Dzielniki	pojęcie dzielnika liczby naturalnej (K)	pojęcie NWD liczb naturalnych (P)	- podawać dzielniki liczb naturalnych (K – P) - wskazywać wspólne dzielniki danych liczb naturalnych (K – P) - znajdować NWD dwóch liczb naturalnych (P – R)	- znajdować liczbę, gdy dana jest suma jej dzielników oraz jeden z nich (C) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z dzielnikami liczb naturalnych (C)
	Cechy podzielności przez 2, 5, 10, 100, przez 4 oraz przez 3 i 9	- cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100 (P) - cechy podzielności np. przez 12, 15 (D – C) - regułę obliczania lat przestępnych (D)	korzyści płynące ze znajomości cech podzielności (P)	- rozpoznawać liczby podzielne przez: - 2, 5, 10, 100 (K) - 3, 9 (P) - 4 (P) - określać, czy dany rok jest przestępny (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z cechami podzielności (P – R)	- rozpoznawać liczby podzielne przez 12, 15 itp. (D – W) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z cechami podzielności (D – C)
	Liczby pierwsze i liczby złożone	pojęcia: liczby pierwszej i liczby złożonej	że liczby 0 i 1 nie zaliczają się ani do liczb pierwszych, ani do złożonych (P)	- określać, czy dane liczby są pierwsze, czy złożone (P) - wskazywać liczby pierwsze i liczby złożone (P) - podawać NWD liczby pierwszej i liczby złożonej (P – D) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z liczbami pierwszymi złożonymi (P – R)	obliczać liczbę dzielników potęgi liczby pierwszej (R – C)
	Rozkład liczby na czynniki pierwsze	- sposób rozkładu liczb na czynniki pierwsze (P) - algorytm znajdowania NWD dwóch liczb na podstawie ich rozkładu na czynniki pierwsze (P – D)	sposób rozkładu liczb na czynniki pierwsze (P)	- rozkładać na czynniki pierwsze liczby: - dwucyfrowe (K) - wielocyfrowe (P – R) - zapisywać rozkład liczb na czynniki pierwsze za pomocą potęg (R – D) - zapisać liczbę, gdy znany jest jej rozkład na czynniki pierwsze (P – R)	- rozkładać na czynniki pierwsze liczby zapisane w postaci iloczynu (D – C) - rozwiązywać zadania tekstowe z wykorzystaniem NWD trzech liczb naturalnych (C)
	Wielokrotności	- pojęcie wielokrotności liczby naturalnej (K) - algorytm znajdowania NWW dwóch liczb na podstawie ich rozkładu na czynniki pierwsze (P – R)	pojęcie NWW liczb naturalnych (P)	- wskazywać lub podawać wielokrotności liczb naturalnych (K) - wskazywać wielokrotności liczb naturalnych na osi liczbowej (K) - wskazywać wspólne wielokrotności liczb naturalnych (P – R) - znajdować NWW dwóch liczb naturalnych (P – R)	- znajdować NWW trzech liczb naturalnych (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe z wykorzystaniem NWW (D – C) - rozwiązywać zadania tekstowe z wykorzystaniem NWW trzech liczb naturalnych (C)
UŁAMKI ZWYKŁE	Ułamki zwykłe i liczby mieszane.	- pojęcie ułamka jako części całości lub zbiorowości (K) - budowę ułamka zwykłego (K) - pojęcie liczby mieszanej (K) - pojęcie ułamka właściwego i ułamka niewłaściwego (P) - algorytm zamiany liczby mieszanej na ułamek niewłaściwy (P)	pojęcie ułamka jako wynik podziału na równe części (K)	- opisywać części figur lub zbiorów skończonych za pomocą ułamka (K – R) - odczytywać zaznaczone ułamki na osi liczbowej (K – R) - odróżniać ułamki właściwe od ułamków niewłaściwych (P) - zamieniać całości na ułamki niewłaściwe (K) - zamieniać liczby mieszane na ułamki niewłaściwe (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z ułamekami zwykłymi (R)	rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe związane z ułamekami zwykłymi (D – C)
	Ułamek jako iloraz	- pojęcie ułamka jako ilorazu dwóch liczb naturalnych (K) - algorytm wyłączania całości z ułamka (R)	pojęcie ułamka jako ilorazu dwóch liczb naturalnych (K)	- przedstawiać ułamek zwykły w postaci ilorazu liczb naturalnych i odwrotnie (K) - stosować odpowiedności: dzielna – licznik, dzielnik – mianownik, znak dzielenia – kreska ułamkowa (K) - wyłączać całości z ułamka niewłaściwego (P – R) - przedstawiać ułamek niewłaściwy na osi liczbowej (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z pojęciem ułamka jako ilorazu liczb naturalnych (R)	rozwiązywać zadania tekstowe związane z pojęciem ułamka jako ilorazu liczb naturalnych (D – C)
	Skracanie i rozszerzanie ułamków	- zasadę skracania i rozszerzania ułamków zwykłych (K) - pojęcie ułamka nieskracalnego (P)		- skracać (rozszerzać) ułamki (K – P) - zapisywać ułamki w postaci nieskracalnej (P – R) - sprowadzać ułamki do wspólnego mianownika (P) - sprowadzać ułamki do najmniejszego wspólnego mianownika (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z rozszerzaniem	rozwiązywać zadania tekstowe związane z rozszerzaniem i skracaniem ułamków (D – C)

				i skracaniem ułamków (R)	
Porównywanie ułamków	- algorytm porównywania ułamków o równych mianownikach (K) - algorytm porównywania ułamków o równych licznikach (P) - algorytm porównywania ułamków o różnych mianownikach (P) - algorytm porównywania ułamków do $\frac{1}{2}$ (R) - algorytm porównywania ułamków poprzez ustalenie, który z nich na osi liczbowej leży bliżej 1 (R)			- porównywać ułamki o równych mianownikach (K) - porównywać ułamki o równych licznikach (P) - porównywać ułamki o różnych mianownikach (P – R) - porównywać liczby mieszane (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków (R)	- rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków (D – C) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania dopełnień ułamków do całości (D) - znajdować liczby wymierne dodatnie leżące między dwiema danymi na osi liczbowej (D)
Dodawanie i odejmowanie ułamków o jednakowych mianownikach	algorytm dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach (K)			- dodawać i odejmować: - ułamki o tych samych mianownikach (K) - liczby mieszane o tych samych mianownikach (K – P) - odejmować ułamki od całości (K) - uzupełniać brakujące liczby w dodawaniu i odejmowaniu ułamków o jednakowych mianownikach, tak aby otrzymać ustalony wynik (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków (P – R)	rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków (D – C)
Dodawanie i odejmowanie ułamków o różnych mianownikach	zasadę dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o różnych mianownikach (K)			- dodawać i odejmować: - dwa ułamki zwykłe o różnych mianownikach (P) - dwie liczby mieszane o różnych mianownikach (P – R) - kilka ułamków i liczb mieszanych o różnych mianownikach (R – D) - uzupełniać brakujące liczby w dodawaniu i odejmowaniu ułamków o różnych mianownikach, tak aby otrzymać ustalony wynik (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków (P – R)	rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych (D – C)
Mnożenie ułamków przez liczby naturalne	- algorytm mnożenia ułamków przez liczby naturalne (K) - algorytm mnożenia liczb mieszanych przez liczby naturalne (P)	porównywanie ilorazowe (P)		- mnożyć ułamki przez liczby naturalne (K) - mnożyć liczby mieszane przez liczby naturalne (P) - powiększać ułamki n razy (P) - powiększać liczby mieszane n razy (R) - skracać ułamki przy mnożeniu ułamków przez liczby naturalne (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych przez liczby naturalne (P – R)	- wykonywać działania łączne na ułamkach zwykłych (P – D) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków zwykłych i liczb mieszanych przez liczby naturalne (D – C) - uzupełniać brakujące liczby w iloczynie ułamków tak, aby otrzymać ustalony wynik (R – D)
Obliczanie ułamka danej liczby	algorytm obliczania ułamka z liczby (R)			- obliczać ułamki liczb naturalnych (R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka liczby (R – D)	rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka liczby (C)
Mnożenie ułamków	- algorytm mnożenia ułamków (K) - algorytm mnożenia liczb mieszanych (P) - pojęcie odwrotności liczby (K)	pojęcie ułamka liczby (R)		- mnożyć dwa ułamki zwykłe (K) - mnożyć ułamki przez liczby mieszane lub liczby mieszane przez liczby mieszane (P) - skracać przy mnożeniu ułamków (P – R) - stosować prawa działań w mnożeniu ułamków (R) - obliczać potęgi ułamków lub liczb mieszanych (P – R) - obliczać ułamki liczb mieszanych (R) - podawać odwrotności ułamków i liczb naturalnych (K) - podawać odwrotności liczb mieszanych (P) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych (R)	- wykonywać działania łączne na ułamkach zwykłych (P – D) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków zwykłych i liczb mieszanych (D – C) - uzupełniać brakujące liczby w mnożeniu ułamków lub liczb mieszanych tak, aby otrzymać ustalony wynik (R – C)
Dzielenie ułamków	algorytm dzielenia	porównywanie		dzielić ułamki przez liczby naturalne (K)	rozwiązywać zadania tekstowe

	przez liczby naturalne	ułamków zwykłych przez liczby naturalne (K) • algorytm dzielenia liczb mieszanych przez liczby naturalne (P)	ilorazowe (P)	• dzielić liczby mieszane przez liczby naturalne (P) • pomniejszać ułamki zwykłe i liczby mieszane n razy (P) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych przez liczby naturalne (P – R) • wykonywać działania łączne na ułamkach zwykłych (P – D)	z zastosowaniem dzielenia ułamków zwykłych i liczb mieszanych przez liczby naturalne (D – C) • uzupełniać brakujące liczby w dzieleniu ułamków (liczb mieszanych) przez liczby naturalne tak, aby otrzymać ustalony wynik (R – C)
	Dzielenie ułamków	• algorytm dzielenia ułamków zwykłych (K) • algorytm dzielenia liczb mieszanych (P)		• dzielić ułamki zwykłe przez ułamki zwykłe (K) • dzielić ułamki zwykłe przez liczby mieszane i odwrotnie lub liczby mieszane przez liczby mieszane (P) • wykonywać cztery działania na ułamkach zwykłych i liczbach mieszanych (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków zwykłych i liczb mieszanych (P – R) • wykonywać działania łączne na ułamkach zwykłych (P – D)	• uzupełniać brakujące liczby w dzieleniu i mnożeniu ułamków lub liczb mieszanych tak, aby otrzymać ustalony wynik (R – C) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków zwykłych i liczb mieszanych (D – C)
FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE (22 h)	Proste prostopadłe i proste równoległe	• podstawowe figury geometryczne (K) • zapis symboliczny prostych prostopadłych i równoległych (P) • pojęcie odległości punktu od prostej (P) • pojęcie odległości między prostymi (P)		• rozpoznawać proste i odcinki prostopadłe (równoległe) (K) • kreślić proste i odcinki prostopadłe (K) oraz proste i odcinki równoległe (P) • kreślić prostą prostopadłą przechodzącą przez punkt nieleżący na prostej (K) • kreślić prostą równoległą przechodzącą przez punkt nieleżący na prostej (P) • kreślić proste o ustalonej odległości (P) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z prostopadłością i równoległością prostych (P – R)	• określać wzajemne położenia prostych i odcinków na płaszczyźnie (R – D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z prostopadłością i równoległością prostych (D – C)
	Kąty	• pojęcie kąta (K) • elementy budowy kąta (P) • rodzaje kątów: – prosty, ostry, rozwarty, pełny, półpełny (K) – wypukły, wklęsły (R) • zapis symboliczny kąta (P)		• rozróżniać poszczególne rodzaje kątów (K – R) • rysować poszczególne rodzaje kątów (K – P)	• rysować czworokąty o danych kątach (R – W) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z zegarem (D – C)
	Mierzenie kątów	• jednostki miary kątów: – stopnie (K) – minuty, sekundy (R)		• mierzyć kąty (K – P) • rysować kąty o danej mierze stopniowej (K – R) • określać miarę stopniową poszczególnych rodzajów kątów (P – R)	• rozwiązywać zadania związane z zegarem (D – C) • obliczać miarę kąta wklęsłego (R – D) • dopełniać do kąta prostego kąty, których miary podane są w stopniach, minutach i sekundach (D – C)
	Kąty przyległe, wierzchołkowe. Kąty utworzone przez trzy proste	• pojęcia kątów: – przyległych (K) – wierzchołkowych (K) – naprzemianległych (R) – odpowiadających (R) • związki miarowe pomiędzy poszczególnymi rodzajami kątów (K – P)		• wskazywać poszczególne rodzaje kątów (K – P) • rysować poszczególne rodzaje kątów (K – P) • określać miary kątów przyległych, wierzchołkowych na podstawie rysunku lub treści zadania (K – R)	• określać miary kątów przyległych, wierzchołkowych, odpowiadających i naprzemianległych na podstawie rysunku lub treści zadania (D – C) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z kątami (D – C)
	Wielokąty	• pojęcie wielokąta (K) • pojęcie wierzchołka, kąta, boku wielokąta (K) • pojęcie przekątnej wielokąta (K) • pojęcie obwodu wielokąta (K)		• rysować wielokąty o danych cechach (K – P) • rysować przekątne wielokąta (K) • obliczać obwody wielokątów: – w rzeczywistości (K – P) – w skali (P – R)	• dzielić wielokąty na części spełniające podane warunki (D – C) • porównywać obwody wielokątów (R – D) • obliczać liczbę przekątnych n-kątnych (D – C)
	Rodzaje trójkątów	• rodzaje trójkątów (K – P)	• klasyfikację trójkątów (P)	• wskazywać i rysować poszczególne rodzaje trójkątów (K – P) • określać rodzaje trójkątów na podstawie rysunków (K – P)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z trójkątami (D – C)

		• nazwy boków w trójkącie równoramiennym (P) • nazwy boków w trójkącie prostokątnym (P) • zależność między bokami w trójkącie równoramiennym (P)		• obliczać obwód trójkąta: – o danych długościach boków (K) – równoramiennego o danej długości podstawy i ramienia (P) • obliczać długość podstawy (ramienia), znając obwód i długość ramienia (podstawy) trójkąta równoramiennego (R)	
Konstruowanie trójkąta o danych bokach	• zasady konstrukcji trójkąta przy pomocy cyrkiła i linijki (P) • warunki zbudowania trójkąta (P)		• konstruować trójkąty o trzech danych bokach (P) • konstruować trójkąt równoramienny o danych długościach podstawy i ramienia (R) • konstruować trójkąt przystający do danego (R – D)	• konstruować wielokąty przystające do danych (W) • stwierdzać możliwość zbudowania trójkąta o danych długościach boków (C)	
Miary kątów w trójkątach	• sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta (K) • miary kątów w trójkącie równobocznym (P) • zależność między kątami w trójkącie równoramiennym (P)		• obliczać brakujące miary kątów trójkąta (P – R) • obliczyć brakujące miary kątów w trójkątach z wykorzystaniem miar kątów przyległych (R – D) • klasyfikować trójkąty, znając miary ich kątów oraz podawać miary kątów, znając nazwy trójkątów (R – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z miarami kątów w trójkątach (D – W) • obliczać sumy miar kątów wielokątów (D)	
Prostokąty i kwadraty	• pojęcia: prostokąt, kwadrat (K) • własności prostokąta i kwadratu (K) • własności przekątnych prostokąta i kwadratu (P)		• rysować prostokąt, kwadrat: – o danych bokach (K) – o danym obwodzie (P) • obliczać obwoły prostokątów i kwadratów (K – R) • obliczać długość łamanych, których odcinkami są części przekątnej prostokąta, mając długość tej przekątnej (P – R)	• rysować kwadraty, mając dane jeden wierzchołek i punkt przecięcia przekątnych (C)	
Równoległoboki i romby	• pojęcia: równoległobok, romb (K) • własności boków równoległoboku i rombu (K) • własności przekątnych równoległoboku i rombu (P)		• wyróżniać spośród czworokątów równoległoboki i romby (K) • rysować przekątne równoległoboków i rombów (K) • rysować równoległoboki i romby, mając dane: – długości boków (P) – długości przekątnych (D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z równoległobokami i rombami (C) • wyróżniać w narysowanych figurach równoległoboki i romby (D)	
Miary kątów w równoległobokach	• sumę miar kątów wewnętrznych równoległoboku (P) • własności miar kątów równoległoboku (P)		• obliczać brakujące miary kątów w równoległobokach (P – R) • obliczać miary kątów równoległoboku, znając zależności pomiędzy nimi (R – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z miarami kątów w równoległobokach i trójkątach (D – C)	
Trapezy	• pojęcie trapezu (K) • nazwy boków w trapezie (P) • rodzaje trapezów (P)		• rysować trapez, mając dane długości dwóch boków (P) • obliczać długości wyróżnionych odcinków trapezu równoramiennego (R – D)	• rysować trapez równoramienny, mając dane długości dwóch podstaw (D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z obwodami trapezów i trójkątów (C) • wyróżniać w narysowanych figurach trapezy (D)	
Miary kątów w trapezach	• sumę miar kątów trapezu (P) • własności miar kątów trapezu (P) • własności miar kątów trapezu równoramiennego (R)		• obliczać brakujące miary kątów w trapezach (P – R) • obliczać miary kątów trapezu równoramiennego (prostokątnego), znając zależności pomiędzy nimi (R – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z miarami kątów trapezu (R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z miarami kątów trapezu, trójkąta i czworokąta (D – C)	
Czworokąty – podsumowanie	• nazwy czworokątów (K)	• klasyfikację czworokątów (R)	• nazywać czworokąty, znając ich cechy (P – R) • określać zależności między czworokątami (R – D)	• rysować czworokąty spełniające podane warunki (D – C)	

		własności czworokątów (P – R)			
	Figury przystające	pojęcie figur przystających (P)		- wskazywać figury przystające (P) - rysować figury przystające (P – R)	dzielić figury na określoną liczbę figur przystających (D – C)
UŁAMKI DZIESIĘTNE (22 h)	Zapisywanie ułamków dziesiętnych	- dwie postaci ułamka dziesiętnego (K) - nazwy rzędów po przecinku (K – P)	pozycyjny układ dziesiętkowy z rozszerzeniem na części ułamkowe (P)	- zapisywać i odczytywać ułamki dziesiętne (K – P) - zamieniać ułamki dziesiętne na zwykłe (K – P) - zamieniać ułamki zwykłe na dziesiętne poprzez rozszerzenie lub skracanie (P – R) - zapisywać ułamki dziesiętne z pominięciem nieistotnych zer (P) - opisywać części figur za pomocą ułamka dziesiętnego (P – R) - odczytywać ułamki dziesiętne na osi liczbowej oraz je zaznaczać (P – R)	- rozwiązywać zadania tekstowe związane z zapisem ułamka dziesiętnego (C) - odczytywać ułamki dziesiętne na osi liczbowej (D)
	Porównywanie ułamków dziesiętnych	algorytm porównywania ułamków dziesiętnych (K – P)		- porównywać dwa ułamki o takiej samej liczbie cyfr po przecinku (K) - porównywać ułamki o różnej liczbie cyfr po przecinku (P – R) - porównywać liczby przedstawione w postaci ułamka dziesiętnego oraz ułamka zwykłego (liczby mieszanej) (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z porównywaniem ułamków (R)	- znajdować liczbę wymierną dodatnią leżącą między dwiema danymi na osi liczbowej (P – R) - uzupełniać brakujące cyfry w ułamkach dziesiętnych tak, aby zachować poprawność nierówności (D – C) - rozwiązywać zadania tekstowe związane z porównywaniem ułamków (D – C)
	Różne sposoby zapisywania długości i masy	zależności pomiędzy jednostkami masy i jednostkami długości (K-P)	możliwość przedstawiania różnymi sposobami długości i masy (P)	- wyrażać podane wielkości w różnych jednostkach (P – R) - stosować ułamki dziesiętne do zamiany wyrażeń dwumianowanych na jednomianowane i odwrotnie (P – R) - porównywać długości (masy) wyrażone w różnych jednostkach (R)	rozwiązywać zadania tekstowe związane z różnym sposobem zapisywania długości i masy (D – C)
	Dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych	- algorytm dodawania i odejmowania pisemnego ułamków dziesiętnych (K) - interpretację dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych na osi liczbowej (P)	porównywanie różnicowe (P)	- pamięciowo i pisemnie dodawać i odejmować ułamki dziesiętne: - o takiej samej liczbie cyfr po przecinku (K) - o różnej liczbie cyfr po przecinku (P – R) - uzupełniać brakujące liczby w sumach i różnicach tak, aby otrzymać ustalony wynik (R) - obliczać wartości prostych wyrażeń arytmetycznych zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych z uwzględnieniem kolejności działań i nawiasów (R – D) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych (R) - rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe (P – R)	wstawiać znaki „+” i „-” w wyrażeniach arytmetycznych tak, aby otrzymać ustalony wynik (D – C)
	Mnożenie ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000...	algorytm mnożenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (K)		- mnożyć ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000... (K – P) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (R) - stosować przy zamianie jednostek mnożenie ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,... (R – D)	
	Dzielenie ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000...	algorytm dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (K)	dzielenie jako działanie odwrotne do mnożenia (K)	- mnożyć i dzielić ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000... (K – P) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (R) - stosować przy zamianie jednostek mnożenie i dzielenie ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (R – D)	rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000... (D – C)
	Mnożenie ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne	algorytm mnożenia ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (K)	porównywanie ilorazowe (P)	- pamięciowo i pisemnie mnożyć ułamki dziesiętne przez liczby naturalne (K – R) - powiększać ułamki dziesiętne n razy (P – R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (R)	rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (D – C)
	Mnożenie ułamków dziesiętnych	algorytm mnożenia ułamków dziesiętnych (K)	obliczanie części liczby (R)	- pamięciowo i pisemnie mnożyć: - dwa ułamki dziesiętne o dwóch lub jednej cyfrze różnej od zera (K) - kilka ułamków dziesiętnych (P – R) - obliczać ułamki z liczb wyrażonych ułamkami dziesiętnymi (R) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych (R) - obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających dodawanie, odejmowanie i mnożenie ułamków dziesiętnych z uwzględnieniem kolejności działań i nawiasów (R – D)	- wstawiać znaki działań, tak aby wyrażenie arytmetyczne miało maksymalną wartość (C) - rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych (D)
Dzielenie ułamków	algorytm dzielenia	porównywanie	pamięciowo i pisemnie dzielić ułamki dziesiętne przez liczby	obliczać średnią arytmetyczną kilku liczb	

	dziesiętnych przez liczby naturalne	ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (K) • pojęcie średniej arytmetycznej kilku liczb (R – D)	ilorazowe (P)	naturalne: - jednocyfrowe (K) - wielocyfrowe (P – R) • pomniejszać ułamki dziesiętne n razy (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (R)	(R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych przez liczby naturalne (D – C)
	Dzielenie ułamków dziesiętnych	• algorytm dzielenia ułamków dziesiętnych (P)		• dzielić ułamki dziesiętne przez ułamki dziesiętne (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych (R)	• rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych (D – C)
	Szacowanie wyników działań na ułamkach dziesiętnych			• szacować wyniki działań (R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z szacowaniem (R)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z szacowaniem (D – C)
	Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych	• zasadę zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne: – metodą rozszerzania ułamka (P) – metodą dzielenia licznika przez mianownik (R) • zasadę zamiany ułamków dziesiętnych na ułamki zwykłe (K)		• zamieniać ułamki dziesiętne ułamki zwykłe (K) • zamieniać ułamki $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ na ułamki dziesiętne i odwrotnie (K) • zamieniać ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne i odwrotnie (P – R) • wykonywać działania na liczbach wymiernych dodatnich (P – R) • porównywać ułamki zwykłe z ułamkami dziesiętnymi (P – R)	• rozwiązywać zadania związane z rozwinięciami nieskończonymi i okresowymi ułamków (C) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych (D) • obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających działania na liczbach wymiernych dodatnich (R – C)
	Procenty a ułamki	• pojęcie procentu (K – P)	• potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym (K – P)	• wskazać przykłady zastosowań procentów w życiu codziennym (K – P) • zamieniać procenty na: – ułamki dziesiętne (P) – ułamki zwykłe nieskracalne (P – R) • zapisywać ułamki o mianowniku 100 w postaci procentów (P) • zamieniać ułamki na procenty (R – D) • zapisywać 25%, 50% w postaci ułamków (K) • określać procentowo zacieniowane części figur (P – R) • odczytywać potrzebne informacje z diagramów procentowych (P – D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z procentami (R)	• określać procentowo zacieniowane części figur (D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z procentami (D – C)
POLA FIGUR (15 h)	Pole prostokąta i kwadratu	• jednostki miary pola (K) • wzór na obliczanie pola prostokąta i kwadratu (K)	• pojęcie miary pola jako liczby kwadratów jednostkowych (K)	• obliczać pola prostokątów i kwadratów o długościach boków wyrażonych w: – tych samych jednostkach (K) – różnych jednostkach (P – R) • obliczać bok kwadratu, znając jego pole (R) • obliczać bok prostokąta, znając jego pole i długość drugiego boku (P – R) • obliczać pole kwadratu o danym obwodzie i odwrotnie (R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami prostokątów (R – D)	• obliczać pola narysowanych figur jako sumy lub różnice pól prostokątów (R – D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami prostokątów w skali (D) • dzielić linią prostą figury złożone z prostokątów na dwie części o równych polach (C)
	Zależności między jednostkami pola	• zależności między jednostkami pola (P – R) • gruntowe jednostki pola i zależności między nimi (P)	• związek pomiędzy jednostkami długości a jednostkami pola (P)	• zamieniać jednostki pola (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z zamianą jednostek pola (P – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z zamianą jednostek pola (D – C)
	Pole równoległoboku	• pojęcie wysokości i podstawy równoległoboku (P) • wzór na obliczanie pola równoległoboku (P)		• obliczać pola równoległoboków (P) • obliczać długość podstawy równoległoboku, znając jego pole i długość wysokości opuszczonej na tę podstawę (R) • obliczać wysokość równoległoboku, znając jego pole i długość podstawy (R) • obliczać pola i obwody rombu (P) • obliczać wysokość rombu, znając jego obwód (R) • porównywać pola narysowanych równoległoboków (R) • rysować prostokąt o polu równym polu narysowanego równoległoboku i odwrotnie (R – D)	• obliczać pola narysowanych figur jako sumy lub różnice pól równoległoboków (R – D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami równoległoboków (C) • obliczać wysokość równoległoboku, znając długości dwóch boków i drugiej wysokości (D)
	Pole rombu	• wzór na obliczanie	• kryteria doboru	• obliczać pole rombu o danych przekątnych (P – R)	• obliczać długość przekątnej rombu,

		poła rombu wykorzystujący długości przekątnych (P – R)	wzoru na obliczanie pola rombu (R)	• obliczać pole rombu, znając długość jednej przekątnej i związek między przekątnymi (R – D) • obliczać pole kwadratu o danej przekątnej (P) • rysować romb o danym polu (R)	znając jego pole i długość drugiej przekątnej (R – D) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami rombów (D – C)
	Pole trójkąta	• pojęcie wysokości i podstawy trójkąta (P) • wzór na obliczanie pola trójkąta (P)		• obliczać pole trójkąta, znając długość podstawy i wysokości trójkąta (P) • rysować trójkąty o danych polach (R) • obliczać pola narysowanych trójkątów: – ostrokątnych (P) – prostokątnych (R) – rozwartokątnych (R – D) • obliczać wysokość trójkąta, znając długość podstawy i pole trójkąta (D) • obliczać długość podstawy trójkąta, znając wysokość i pole trójkąta (D) • obliczać pole trójkąta prostokątnego o danych długościach przyprostokątnych (R) • obliczać długość przyprostokątnej, znając pole trójkąta i długość drugiej przyprostokątnej (D)	• obliczać pola trójkątów jako części prostokątów o znanych bokach (P – D) • obliczać pola narysowanych figur jako sumy lub różnicy pól trójkątów (R – D) • rysować prostokąty o polu równym polu narysowanego trójkąta i odwrotnie (D – C) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami trójkątów (R – C)
	Pole trapezu	• pojęcie wysokości i podstawy trapezu (P) • wzór na obliczanie pola trapezu (P)		• obliczać pole trapezu, znając: – długość podstawy i wysokość (P) – sumę długości podstaw i wysokość (R) • obliczać wysokość trapezu, znając jego pole i długości podstaw (ich sumę) lub zależności między nimi (R – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami trapezów (D – C) • dzielić trapezy na części o równych polach (W) • obliczać pola narysowanych figur jako sumy lub różnicy pól znanych wielokątów (R – D)
	Pola wielokątów – podsumowanie	• wzory na obliczanie pól poznanych wielokątów (K-R)		• obliczać pola poznanych wielokątów (K – R) • obliczać pola narysowanych figur jako sumy lub różnice pól znanych wielokątów (R – D)	• rysować wielokąt o danych polach (C) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z polami wielokątów (D – C)
LICZBY CAŁKOWITE	Liczby ujemne	• pojęcia: liczby ujemnej i liczby dodatniej (K) • pojęcie liczb przeciwnych (K) • pojęcie liczby całkowitej (P)	• rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne (K) • rozszerzenie zbioru liczb o zbiór liczb całkowitych (P)	• zaznaczać liczby całkowite na osi liczbowej (K – R) • podawać liczby całkowite większe lub mniejsze od danej (P) • porównywać liczby całkowite: – dodatnie (K) – dodatnie z ujemnymi (K) – ujemne (P) – ujemne z zerem (P) • porządkować liczby całkowite (P) • podawać liczby przeciwne do danych (K)	• odczytywać współrzędne liczb ujemnych (P – D) • rozwiązywać zadania związane z porównywaniem liczb całkowitych (P – D) • rozwiązywać zadania związane z liczbami całkowitymi (P – D) • rozwiązywać zadania związane z obliczaniem czasu lokalnego (C)
	Dodawanie liczb całkowitych	• zasadę dodawania liczb o jednakowych znakach (K) • zasadę dodawania liczb o różnych znakach (P)		• obliczać sumy liczb o jednakowych znakach (K) • obliczać sumy liczb o różnych znakach (P) • obliczać sumy wieloskładnikowe (R) • dopełniać składniki do określonej sumy (P) • korzystać z przemienności i łączności dodawania (R) • powiększać liczby całkowite (P) • określać znak sumy (R)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z dodawaniem liczb całkowitych (D – C)
	Odejmowanie liczb całkowitych	• zasadę zastępowania odejmowania dodawaniem liczb przeciwnej (P)		• zastępować odejmowanie dodawaniem (P) • odejmować liczby całkowite dodatnie, gdy odjemnik jest większy od odjemnej (K) • odejmować liczby całkowite (P – D) • pomniejszać liczby całkowite (R) • porównywać różnice liczb całkowitych (R – D) • uzupełniać brakujące liczby w różnicy, tak aby uzyskać ustalony wynik (R – D)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z odejmowaniem liczb całkowitych (R – C)
	Mnożenie i dzielenie liczb całkowitych	• zasadę mnożenia i dzielenia liczb całkowitych (P – R)		• mnożyć i dzielić liczby całkowite o jednakowych znakach (P) • mnożyć i dzielić liczby całkowite o różnych znakach (R) • ustalać znaki iloczynów i ilorazów (R) • obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających działania na liczbach całkowitych (R – D)	• obliczać średnie arytmetyczne kilku liczb całkowitych (D) • ustalać znaki wyrażeń arytmetycznych (D) • wstawiać znaki działań, tak aby wyrażenie arytmetyczne miało określoną wartość (C)
	Praca klasowa i jej omówienie				
GRANIASTOSŁUPY	Prostopadłościany i sześciiany	• cechy prostopadłościanu i sześcianu (K) • elementy budowy		• wskazywać elementy budowy prostopadłościanów (K) • wskazywać na rysunkach prostopadłościanów ściany i krawędzie prostopadłe oraz równoległe (K) • wskazywać na rysunkach prostopadłościanów krawędzie	• rozwiązywać zadania z treścią dotyczące długości krawędzi prostopadłościanów i sześcianów (R – D) • rozwiązywać zadania z treścią

		prostopadłościanu (K)		o jednakowej długości (K) • obliczać sumy długości krawędzi prostopadłościanów oraz krawędzi sześciianów (P) • obliczać długość krawędzi sześciianu, znając sumę długości wszystkich krawędzi (R)	dotyczące ścian sześciianu (D – C)
Przykłady graniastosłupów prostych	• pojęcie graniastosłupa prostego (K) • nazwy graniastosłupów prostych w zależności od podstawy (P) • elementy budowy graniastosłupa prostego (K)	• podstawą graniastosłupa prostego nie zawsze jest ten wielokąt, który leży na poziomej płaszczyźnie (R)		• wskazywać elementy budowy graniastosłupa (K) • wskazywać na rysunkach graniastosłupów ściany i krawędzie prostopadłe oraz równoległe (P) • określać liczby ścian, wierzchołków, krawędzi graniastosłupów (P)	• rysować wszystkie ściany graniastosłupa trójkątnego, mając dane dwie z nich (D) • określać cechy graniastosłupa znajdującego się na rysunku (D) • oceniać możliwość zbudowania z prostopadłościanów zadanego graniastosłupa (C)
Siatki graniastosłupów prostych	• pojęcie siatki bryły (P)			• rysować siatki prostopadłościanów o danych krawędziach (K) • projektować siatki graniastosłupów (P – R) • projektować siatki graniastosłupów w skali (R – D) • kleić modele z zaprojektowanych siatek (P)	• rozpoznawać siatki graniastosłupów (C)
Pole powierzchni graniastosłupa prostego	• sposób obliczania pola powierzchni graniastosłupa prostego (P) • wzór na obliczanie pola powierzchni graniastosłupa prostego (R)	• sposób obliczania pola powierzchni graniastosłupa prostego jako pola jego siatki (P)		• obliczać pole powierzchni prostopadłościanu o wymiarach wyrażonych: - w tej samej jednostce (P) - w różnych jednostkach (R) • obliczać pola powierzchni graniastosłupów prostych (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem pól powierzchni graniastosłupów prostych (R)	• rozwiązywać zadania tekstowe z zastosowaniem pól powierzchni graniastosłupów prostych (C) • obliczać pola powierzchni graniastosłupów złożonych z sześciianów (D)
Objętość figury. Jednostki objętości	• pojęcie objętości figury (K) • jednostki objętości (K)	• różnicę między polem powierzchni a objętością (P)		• obliczać objętości brył, znając liczbę mieszczących się w nich sześciianów jednostkowych (K – P) • obliczać objętość i pole powierzchni prostopadłościanu zbudowanego z określonej liczby sześciianów (R) • przyporządkować zadane objętości do obiektów z natury (P)	• podawać liczbę sześciianów jednostkowych, z których składa się bryła na podstawie jej widoków z różnych stron (D – C)
Objętość prostopadłościanu	• wzór na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześciianu (K)			• obliczać objętości sześciianów (K) • obliczać objętości prostopadłościanów (K – P) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami prostopadłościanów (R)	• rozwiązywać nietypowe zadania tekstowe związane z objętościami prostopadłościanów (D – C) • obliczać pole powierzchni sześciianu, znając jego objętość (D)
Objętość graniastosłupa prostego	• pojęcie wysokości graniastosłupa prostego (P) • wzór na obliczanie objętości graniastosłupa prostego (P)			• obliczać objętości graniastosłupów prostych, znając: - pole podstawy i wysokość bryły (P) - opis podstawy lub jej rysunek i wysokość bryły (R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami graniastosłupów prostych (R)	• rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami graniastosłupów prostych (D – C) • obliczać objętości graniastosłupów prostych o podanych siatkach (R – D)
Litry i mililitry	• definicje litra i mililitra oraz zależności pomiędzy nimi (P) • zależności pomiędzy jednostkami objętości (R – D)	• związek pomiędzy jednostkami długości a jednostkami objętości (R)		• wyrażać w litrach i mililitrach podane objętości (P – R) • wyrażać w litrach i mililitrach objętość prostopadłościanu o danych wymiarach (P – R) • rozwiązywać zadania tekstowe związane z objętościami brył wyrażonymi w litrach lub mililitrach (R – D)	• zamieniać jednostki objętości (R – D) • stosować zamianę jednostek objętości w zadaniach tekstowych (D – C)